

การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา

Development Indicator Performance Necessary for high school social Studies Teacher

ธนพร ศรีละพันธ์¹

สุมาลี ชูกำแพง²

อรัญ ชูกระเดื่อง³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา และเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของสมรรถนะครูสังคมศึกษาตามโมเดลสมมุติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1,000 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคมศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ตั้งแต่ .36 ถึง .78 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97 นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ และนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

ตัวบ่งชี้สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบ จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมิน ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ด้านจิตสำนึกครูสังคม โดยองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ องค์ประกอบด้านการพัฒนาผู้เรียน (.95) องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (.88) ด้านจิตสำนึกครูสังคมศึกษา (.83) องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ (.72) องค์ประกอบด้านการวัดผลประเมิน (.70) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง จากการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมรรถนะครูสังคมศึกษา ปรากฏว่า ค่าไค-สแควร์ $\chi^2 = 563.22$ df = 532 ค่า p เท่ากับ 0.17 ซึ่งไม่มี

¹ นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์ ดร.คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน(GFI) เท่ากับ0.96 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว(AGFI) เท่ากับ0.94 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปของคะแนนมาตรฐาน(SRMR) เท่ากับ0.03 และ ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ(RMSEA) เท่ากับ0.01 แสดงว่า โมเดลสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคมศึกษาที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี

คำสำคัญ : การพัฒนา, การพัฒนาตัวบ่งชี้, สมรรถนะ

ABSTRACT

This research aims to develop an indicator of performance necessary for high school. Performance analysis and confirmatory factor analysis of social studies teacher by the hypothetical model based on empirical data. The samples used in this study was a high school social studies teacher in basic education ministry of education 1,000 multi-use sampling. Instruments used in research query performance is necessary for social studies teachers were as follow ; estimation rating scale were 50 items with 5 level is much more moderate, less and less possible. The discrimination is the verse from .367 to .783 and with confidence equal to 0.975 leading questionnaire collected the check post completion of the and lead to factor analysis survey. Analysis and confirmatory factor analysis.

The result were as follow :

Indicator of performance necessary for high school social studies teacher, composed of five aspects of learning to evaluate the development of learners the relationship between teachers and students. The social conscience teacher by the elements with the weight of the descending sort element in the development of the students .95 component relationships between teachers and students 0.88, consciousness the social studies teacher 0.83, learning management component 0.72, to evaluate the components 0.70.

The second confirmatory factor analysis check the consistency of the harmonious social studies teacher performance model that the chi-square 0.563.22, df to 532. The p-values was 0.17, which is not statistically significant at the .05 level of integration index (GFI) of 0.96. The index measures the harmonious

adjustment then (AGFI) was 0.94, square root of the average quadratic of waste in the form of standard score (SRMR) was 0.03, and the square root the average quadratic deviation estimated (RMSEA) is 0.01, indicating that the performance models are required for social studies teachers to created more consistent with empirical data satisfactory.

Keyword : Development, Development Indicator, Performance

บทนำ

ครูสังคมศึกษาเป็นบุคคลหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ด้วยเหตุผลที่ว่าการสอนวิชาสังคมศึกษาเป็นกลุ่มวิชาที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้การดำรงชีวิตอยู่ในสังคม และการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข ตลอดจนสามารถนำเอาความรู้ความเข้าใจนั้นไปปรับใช้ให้เข้ากับสภาพสังคมที่แปรเปลี่ยนได้อย่างเหมาะสม สมดุล และยั่งยืน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีทักษะหลายๆ ด้าน ทั้งทักษะทางสังคม ทักษะทางการคิด ทักษะการตัดสินใจ และทักษะการแก้ปัญหา อีกทั้งยังเป็นวิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีของสังคม ตั้งแต่ระดับครอบครัว ไปจนถึงพลโลก ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษา หรือที่ในปัจจุบันเรียกว่า สารการเรียนรู้สังคมสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จึงต้องเป็นวิธีการเรียนรู้ที่จะช่วยสร้างเสริมเติมเต็มประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ใช้สติปัญญา ความรู้ความคิด และความสามารถต่างๆ อย่างเต็มที่ ตลอดจน ต้องจัดให้เหมาะสมกับวัย และวุฒิภาวะของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้ของตนเอง พัฒนาและขยายความคิดของตนเองจากความรู้ที่ได้เรียน

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับแล้วว่าคนเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าในองค์กรเพราะว่าทรัพยากรบุคคลเป็นรากฐานในการผลิตนวัตกรรมขององค์กรการพัฒนาสมรรถนะของทรัพยากรมนุษย์ไม่ได้จำกัดเฉพาะภาคธุรกิจเท่านั้นในภาคราชการโดยเฉพาะแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทยในปี 2546-2550 ได้รับการรับรองเป็นมติคณะรัฐมนตรีโดยกำหนดไว้ชัดเจนว่าหน่วยงานราชการต้องพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร (Competency based Approach) ให้สามารถรองรับการบริหารภาคราชการและภารกิจใหม่ได้ (สุรพงษ์ มาลี. 2546 : 25) องค์กรมีการจัดระเบียบบุคคลเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายโดยการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคคลก่อให้เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างงานและผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้การทำงานร่วมกันสำเร็จโดยมีความขัดแย้งน้อยที่สุดและก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้วยสมรรถนะเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการองค์การต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลทั้งนี้เพราะสมรรถนะเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของพนักงานในองค์กรให้ทำงานหรือผลิตผลงานที่องค์กรต้องการได้และจะทำให้สนับสนุน

วิสัยทัศน์หรือเป้าหมายระยะยาวขององค์กรได้สมรรถนะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารบุคลากรขององค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นซึ่งจะส่งผลให้องค์กรสามารถบรรลุถึงวิสัยทัศน์ภารกิจและกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ได้เร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเช่นกัน (ณรงค์วิทย์ แสนทอง. 2547 : 16) สมรรถนะจึงเป็นเครื่องมือที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการระบบบริหารงานบุคลากรในองค์กร (สุกัญญา รัตมีธรรมโชติ. 2546 : 1) ในปัจจุบันทิศทางการบริหารงานบุคคลสมัยใหม่จะต้องมีเครื่องมือที่สามารถแปลงกลยุทธ์ขององค์กรไปสู่การบริหารคนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นระบบการสรรหาและคัดเลือกการพัฒนาบุคลากรการวัดและประเมินศักยภาพการวางแผนอาชีพ ฯลฯ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่องค์กรกำหนดโดยยึดหลักสมรรถนะที่สอดคล้องต่อการปฏิบัติงานในมาตรฐานระดับสูง (High Performance) เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์พันธกิจและกลยุทธ์ขององค์กร (เสนห์ จัยโต. 2548 : 11)

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยอาศัยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องสร้างเป็นองค์ประกอบและตัวแปรผ่านการพิจารณาความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญและใช้เทคนิคการวิจัยเชิงสำรวจด้วยการรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามเพื่อสร้างตัวบ่งชี้จากข้อมูลเชิงประจักษ์แล้วใช้วิธีการทางสถิติวิเคราะห์องค์ประกอบตัวบ่งชี้สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา อย่างไรก็ตามเพื่อให้ตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นมีความแม่นยำในการตรวจสอบผู้วิจัยจะอาศัยผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาทำการตรวจสอบตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นก่อนที่จะนำไปตรวจสอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคมศึกษา ตามโมเดลสมมุติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ตัวบ่งชี้สมรรถนะของครูสังคมศึกษาซึ่งครูสังคมศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางพัฒนาตนเองเพื่อลดช่องว่างระหว่างสมรรถนะที่ครูสังคมศึกษามีกับสมรรถนะที่องค์กรต้องการ
2. ได้ตัวบ่งชี้สมรรถนะของครูสังคมศึกษาที่ช่วยให้ครูสังคมศึกษาทราบถึงระดับความสามารถของตนว่าอยู่ในระดับใดและต้องพัฒนาในเรื่องใดช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเองมากขึ้น
3. ได้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการสอนของครูสังคมศึกษาซึ่งผู้เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนสังคมศึกษาได้ตรงประเด็น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรประกอบด้วยครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 2,320 คน
2. กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในภาคอีสานตอนล่าง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เกณฑ์ไม่น้อยกว่า 20 เท่าของจำนวน
3. ตัวแปร ในการวิจัยมีจำนวน 50 ตัวแปร คิดเป็นกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 1,000 คน ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,000 คน เพื่อให้มีความเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร (Representativeness)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามสมรรถนะของครูสังคมศึกษาซึ่งประกอบด้วย 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสมรรถนะการสอนของครูสังคมศึกษาแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับจำนวน 50 ข้อ แบ่งคำถามออกเป็น 5 ด้านได้แก่

1. ด้านการจัดการเรียนรู้
2. ด้านการวัดและประเมินผล
3. ด้านการพัฒนาผู้เรียน
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
5. ด้านจิตสำนึกครูสังคมศึกษา

มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.36 – 0.76 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้วางแผนดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยประสานเครือข่ายเพื่อนครูในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างหรือโรงเรียนใกล้เคียงในการให้ความอนุเคราะห์ติดตามรวบรวมแบบสอบถาม
3. ได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวนทั้งสิ้น 1,000 ฉบับคิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

4. นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์มาลงรหัส (Coding) เพื่อใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระเบียบวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง

2. วิเคราะห์องค์ประกอบ โดยแบ่งการวิเคราะห์ ออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis)
ระบุจำนวนองค์ประกอบสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคมศึกษามีขั้นตอนดังนี้

2.1 วิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยใช้โปรแกรม SPSS ใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างมาสกัดองค์ประกอบขั้นต้น ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) และ หมุนแกนองค์ประกอบแบบตั้งฉากโดยใช้วิธี Vairmax ซึ่งใช้เกณฑ์การพิจารณาองค์ประกอบสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคมศึกษา ดังนี้

1) องค์ประกอบต้องมีความแปรปรวนมากกว่า 1 ขึ้นไป

2) ค่าของตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัว ในแต่ละองค์ประกอบต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ขั้นต่ำ 0.40 ขึ้นไป

3) องค์ประกอบแต่ละตัวต้องมีตัวแปรสังเกตได้ ตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป

2.2 กำหนดชื่อองค์ประกอบร่วมจากตัวแปรสังเกตได้ หลาย ๆ ตัวที่ร่วมกันชี้วัดสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคมในแต่ละองค์ประกอบ

2.3 นำผลการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงสำรวจ มาประกอบการสร้างกรอบแนวคิดในการสร้างโมเดลองค์ประกอบสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคม

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)
เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรสังเกตได้ ในแต่ละองค์ประกอบของสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคมโดยวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก เพื่อวิเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรสังเกตได้ ในแต่ละองค์ประกอบสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคม

ผลการวิจัย

1. ผลศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ได้จำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1.1 องค์ประกอบที่ 1 ด้านจิตสำนึกครูสังคมศึกษา จำนวน 15 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .61 - .82 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 23.46 คิดเป็นร้อยละ 34.55 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 46.93

1.2 องค์ประกอบที่ 2 ด้านวัดผลประเมิน จำนวน 9 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .65 - .81 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 4.38 คิดเป็นร้อยละ 6.4 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 55.01

1.3 องค์ประกอบที่ 3 ด้านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .57 - .82 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 2.73 คิดเป็นร้อยละ 4.02 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 60.46

1.4 องค์ประกอบที่ 4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน จำนวน 4 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .53 - .72 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 2.04 คิดเป็นร้อยละ 3.00 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 64.55

1.5 องค์ประกอบด้านที่ 5 ด้านการพัฒนาผู้เรียน จำนวน 3 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .40 - .50 มีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.67 คิดเป็นร้อยละ 2.46 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 67.90

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Secondary Confirmatory Factor Analysis) พบว่า ตัวแปรจำนวน 36 ตัวแปร ตัวแปรแต่ละตัว มีค่าเป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ จัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปน้อย ดังนี้ องค์ประกอบด้านด้านการพัฒนาผู้เรียน องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน องค์ประกอบด้านจิตสำนึกครูสังคมศึกษา องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบด้านการวัดผลประเมิน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.95, 0.88, 0.83, 0.72 และ 0.70 ตามลำดับ นั่นคือ องค์ประกอบด้านการพัฒนาผู้เรียน มีน้ำหนักความสำคัญสุด ขณะที่องค์ประกอบด้านการวัดผลประเมินมีน้ำหนักความสำคัญต่อสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคมศึกษาระดับมัศึกษาน้อยที่สุด แต่ละองค์ประกอบมีน้ำหนักโมเดลสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีดัชนีวัดระดับความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ค่าไค-แอสควร์ χ^2 เท่ากับ 563.22 ค่า df เท่ากับ 532 ค่า P-value เท่ากับ 0.17 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.96 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.94 ค่าราก

ของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปของคะแนนมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.03 และค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ 0.01

อภิปรายผล

1. ผลศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคัมศึกษาด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ปรากฏว่า ตัวแปรในองค์ประกอบเดียวกันมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity มีค่าเท่ากับ 5700 แสดงว่ามีค่ามากแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดัชนีไกเซอร์ ไมเยอร์ ออลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) ซึ่งเป็นดัชนีบอกความแตกต่างระหว่างเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ ควรมีค่ามากกว่า .80 จากผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีไกเซอร์ ไมเยอร์ ออลคิน มีค่าเท่ากับ 0.88 แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบได้ ซึ่งได้ องค์ประกอบคุณลักษณะของครูยุคใหม่ 5 องค์ประกอบ ตัวแปรสังเกตได้มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.40 ถึง 0.82 ประกอบด้วย ด้านจิตสำนึกครูสังคัมศึกษา จำนวน 15 ตัวแปร ด้านการวัดผลประเมิน จำนวน 9 ตัวแปร ด้านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ตัวแปร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน จำนวน 4 ตัวแปร ด้านการพัฒนาผู้เรียน จำนวน 3 ตัวแปร

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Secondary Confirmatory Factor Analysis) พบว่า สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคัมศึกษา ทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านการพัฒนาผู้เรียน องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนองค์ประกอบด้านจิตสำนึกครูสังคัมศึกษา องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบด้านการวัดผลประเมิน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.95, 0.88, 0.83, 0.72 และ 0.70 ตามลำดับ ซึ่งมีความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดย ค่าไค-สแควร์ χ^2 เท่ากับ 563.22 ค่า df เท่ากับ 53 ค่า P-value เท่ากับ 0.17 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.96 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.94 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปของคะแนนมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.03 และค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ 0.01 ซึ่งค่าสถิติ ดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดรายละเอียดองค์ประกอบสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคัมศึกษาระดับ มีดังนี้

2.1 องค์ประกอบด้านจิตสำนึกครูสังคัมศึกษา ประกอบด้วยตัวแปร 15 ตัวแปร ได้แก่ เชื้อมั่นและศรัทธาในหลักการประชาธิปไตย มีเหตุ มีผล เคารพความคิดเห็นของผู้อื่นและเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีความเป็นไทย รู้คุณค่าของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย รักท้องถิ่น รักความเป็นไทย รักและศรัทธาในวิชาชีพครู ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ใช้หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต มีสามัคคีธรรม คารวะธรรมและทำงานเป็นหมู่คณะเห็นแก่ส่วนรวม เปิดโอกาสให้

นักเรียนซักถามข้อสงสัยทั้งในและนอกห้องเรียน มุ่งมั่นในการปลูกฝังและพัฒนาผู้เรียนและชุมชนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการเสริมกำลังใจ กระตุ้นนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้และมีความมั่นใจในตนเอง รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน สร้างให้นักเรียนตระหนักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด เพื่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการให้อยู่ในสังคมอย่างคุ้มค่า (หลักเศรษฐกิจพอเพียง) สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน เคารพความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ครอบรู้ ทนสมัย ทนเหตุการณ์ สอดแทรกความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจ ในความเป็นไทยให้แก่ผู้เรียนสร้างนักเรียนให้รับผิดชอบ เอาใจใส่ต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศของโลก พัฒนาให้นักเรียนเป็นบุคคลที่ก้าวทันโลกทันเหตุการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับสัทศัน จอกลิต (2547) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นครูกลุ่มเขตศรีนครินทร์ สังกัดกรุงเทพมหานครพบว่า องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นครูในภาพรวม มี 8 องค์ประกอบ คือ ความเมตตา กรุณา ความมีเหตุผล คุณธรรม จริยธรรม บุคลิกภาพ ความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่นในงาน ความรู้ความสามารถและความร่วมมือ และประภาพรรณ เอี่ยมสุภชาติ (2548 : 15-18) กล่าวไว้ในบทความทางวิชาการเรื่องรูปแบบการพัฒนาครูประจำการไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ ที่ต้องผสมผสานความต้องการฝึกฝนให้มีความรักและเคารพในอาชีพอันเป็นการปลูกฝังจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู ด้วยรูปแบบการพัฒนาแห่งตนโดยใช้หลักการพัฒนาที่งาน สอดคล้องกับจรัส นองมาก (2549 : 6) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้อย่างมีความสุข ก็คือการเรียนที่มีความพอใจของผู้เรียน เรียนวิชาใดอย่างมีความสุขก็แสดงว่าผู้เรียนมีความพอใจในวิชานั้นผู้มีบทบาทสำคัญคือครูผู้สอน ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจ เห็นว่าบทเรียนนั้นง่ายและมีคุณค่า ผู้เรียนจะรักชอบวิชานั้น และจะเรียนอย่างมีความสุข สามารถรับรู้ทักษะ และทัศนคติตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนนั้น จำนง สายวงศ์ปัญญา (2551 : 123) ศึกษาเรื่อง แนวทางการสร้างสมรรถนะของข้าราชการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 12 นครสวรรค์ ที่มีสมรรถนะโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยสมรรถนะด้านจริยธรรมอยู่ในอันดับสูงสุดรองลงมาคือ ร่วมแรงร่วมใจ และต่ำสุดคือการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ

2.2 องค์ประกอบด้านการวัดผลประเมิน ประกอบด้วยตัวแปร 9 ตัวแปร ได้แก่ สามารถนำข้อสอบมาวิเคราะห์หาคุณภาพและทำการปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพ มีทักษะการวิเคราะห์การแปลผล การรายงานผลและนำเสนอแนวทางแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาผู้เรียน สร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม ออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน การมีความรู้ที่ถูกต้อง ลุ่มลึกในเนื้อหาสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีการวินิจฉัยระดับการเรียนรู้ และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ระบุจุดเด่น จุดด้อยและแนวทางการพัฒนาที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ มีความเข้าใจในการวินิจฉัยผลการเรียนรู้ และ

พัฒนาการของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของวิเชียร จันทมา (2546) ศึกษา เรื่องการพัฒนาบุคลากรครูในการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงของโรงเรียนบ้านบก (มันสามัคคี พินยาคร) อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การพัฒนาครู ในการวัดผลประเมินผล ตามสภาพจริง โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศแบบมีส่วนร่วม และการศึกษาดูงาน ทำให้ครูนำ การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงไปใช้ได้ทุกราย และส่งผลต่อการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนต่อไป สอดคล้องกับไพโรจน์ จาริต (2554 : 129) ศึกษาสมรรถนะของข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 ด้าน ที่มีคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมใน การนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา ได้แก่ ด้าน ความรู้ในเนื้อหาวิชาการสื่อสารและการใช้ภาษา การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การบริหารจัดการชั้นเรียน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม ทางการศึกษา การวัดและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน จิตวิทยาสำหรับครู การ สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ภาวะผู้นำและการทำงาน เป็นทีม การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน และด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์

2.3 องค์ประกอบด้านจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปร ได้แก่ จัดกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโดยให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ปลุกฝังให้นักเรียนอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย รักความเป็นไทย จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและ ศรัทธาในหลักธรรมทักษะในการปลูกฝัง และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะสำคัญตามกลุ่มสาระการ เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทักษะในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถสร้างองค์ความรู้ที่ ถูกต้องตามธรรมชาติวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมและสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัย สอดคล้องกับ สุวัฒน์ ฐิตพัฒน์พงศ์ (2548 : 122-134) ได้กล่าวไว้ในบทความ ทางวิชาการเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ที่เกิดจากความเห็นของ จอห์น ล็อก นักปรัชญาชาว อังกฤษ ที่ว่าเด็กจะไม่มีเวลาและกำลังที่จะเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่างได้หมด ดังนั้นเด็กจะสนใจเฉพาะสิ่งที่ จำเป็นที่สุดและที่เขาจะใช้บ่อยที่สุดในชีวิต จากการสอนแยกเป็นวิชาๆ ไม่เกี่ยวข้องกัน เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ขบร้อง การฝีมือ พลศึกษา ต่อมาได้มองเห็นว่า จริงๆ แล้ววิชาเหล่านี้สัมพันธ์กันอยู่มากไม่ได้แยกจากกันเด็ดขาด จึงเกิดการผสมผสานเนื้อหาวิชาต่างๆ ให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จากกระบวนการเรียน การคิด ได้ทำ สร้างสรรค์ผลงานมีการสรุปผลงานร่วมกันที่นักเรียนได้ค้นคว้าตามความถนัดความสนใจ ที่เชื่อมโยงกับ เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัวนักเรียนเช่น ชุมชน ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และร่วมมือกันให้เกิดการเรียนรู้และได้รับประโยชน์สูงสุด จนสามารถนำผลจากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ ได้ในชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับไพโรจน์ จาริต (2554 : 129) ศึกษาสมรรถนะของข้าราชการครู

กรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 ด้าน ที่มีคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมในการนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา ได้แก่ ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา การสื่อสารและการใช้ภาษา การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การบริหารจัดการชั้นเรียน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมทางการศึกษา การวัดและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน จิตวิทยาสำหรับครู การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ภาวะผู้นำและการท างานเป็นทีม การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน และด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์

2.4 องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ประกอบด้วยตัวแปร4 ตัวแปร ได้แก่ มีผลงานที่เกิดจากการจัดกิจกรรมโครงการต่างๆที่เกี่ยวกับการสอนสังคมศึกษา มีความมั่นใจว่าจะประสบความสำเร็จในการสอนสังคมศึกษา มีความกระตือรือร้นขยันเอาใจใส่ต่อการสอนสังคมศึกษา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จากผลการวิจัยของสุรศักดิ์ หอมอ่อน (2546 : 72) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ ด้านเจตคติต่อการสอนของวิชาคณิตศาสตร์ ขวัญและกำลังใจครู บุคลิกลักษณะของครู การเตรียมการสอนของครู การใช้ภาษาสื่อสารของครู การใช้การเสริมแรงแก่นักเรียน การวัดประเมินผลของครู บรรยากาศในการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ปริมาณงานอื่นที่ครูได้รับมอบหมาย ความรู้ในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์

2.5 องค์ประกอบด้านการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วยตัวแปร3 ตัวแปร ได้แก่ พัฒนาให้ผู้เรียนให้สามารถพัฒนาและแก้ปัญหาท้องถิ่นได้ มีความกล้าทางจริยธรรม มีวิสัยทัศน์ เป็นนักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัย วิจารณ์ แก้ปัญหา สร้างสรรค์ คิดบูรณาการซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 113-121) ที่กล่าวว่า ครูที่ดีต้องให้เกียรติและยอมรับในความแตกต่างไม่ดูถูกหรือเหยียดย่ำลูกศิษย์ให้ การช่วยเหลือทั้งทางด้านการเรียนและชีวิต ตั้งใจสอนและสอนเข้าใจแจ่มแจ้ง เสาะแสวงหาความรู้และนำประสบการณ์ใหม่ๆ เพื่อมาถ่ายทอดให้ผู้เรียนของตนได้เกิดความรู้ที่ทันสมัย ครูจะต้องแสวงหาความรู้ที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมให้ผู้เรียนเรียนอย่างครบถ้วนเหมาะสมตามระดับความรู้ นั้น มีความศรัทธาต่อวิชาชีพของตน ต้องมีความรักการสอนสนใจที่จะพัฒนาการสอนให้น่าสนใจ เปลี่ยนแปลงวิธีการสอนเพื่อให้ได้ผล รู้จักวิธีถ่ายทอดที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนของตนเองให้รู้จักวิธีเรียน เรียนด้วยความสุขและรับรู้สาระในศาสตร์ที่ครูสอน มีความเมตตา รัก เข้าใจ และเอาใจใส่ดูแลลูกศิษย์ ช่วยแก้ไข้ปัญหาต่างๆ ที่ลูกศิษย์ประสบ หุ่นเทพหลังสติปัญญาและความสามารถเพื่อการสอน ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ทุ่มเทไปเพื่อการสอน เพื่อวิชาการ เพื่อศิษย์ ครูต้องอุทิศตนอย่างเต็มที่ ทำงานอย่างไม่คิดอ้อมแรง เพื่อผลงานที่สมบูรณ์นั้น ก็คือการปั้นศิษย์ให้ มีความรู้ความประพฤติดังตามเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม

สำเร็จ ยุธชัย (2553 : 20-22) กล่าวไว้ในบทความทางวิชาการ เรื่อง การปลูกฝังและพัฒนา
คุณลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ ว่ากระบวนการปฏิบัติที่ครูกับนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม
การเรียนรู้ร่วมกันอันเป็นการสอนที่ปลูกฝังกระบวนการคิดและปฏิบัติจนชำนาญเพื่อเกิดความคิดริเริ่ม
จนกระทั่งประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างผาสุกต่อไป สาคร
มหาหิงค์ (2550 : 122) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนใน
อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนอยู่ในระดับมากตามความ
คิดเห็นของครู ผู้ปกครอง ที่โดดเด่นคือด้านความเป็นไทยและด้านสุขภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 นำสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคัมศึกษา ไปสร้างเป็นแบบประเมินพฤติกรรมครู
สังคัมศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณสมรรถนะครูสังคัมศึกษา ให้เป็นไปตามแนวทาง
ประเพณีปฏิบัติของครูสังคัมศึกษาให้มีความเหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการ
รองรับเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558

1.2 ผู้บริหาร หรือ หรือ หน่วยงานที่ผลิตและหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับครูสังคัม
ศึกษา ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาครูสังคัมศึกษา เช่น จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูสังคัม
ศึกษา เพื่อให้ครูเห็นแนวทางในการพัฒนาตนเองให้เหมาะสมในการประกอบวิชาชีพครู

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่นอกเหนือจากการวิจัยครั้งนี้ เช่น
กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา หน่วยงานที่ผลิตครู หน่วยงานที่รับผิดชอบ
เกี่ยวกับครู และผู้ปกครอง (ประชาชนทั่วไป) เพื่อจะได้ข้อมูลจากทุกภาคส่วนมาวิเคราะห์สมรรถนะที่
จำเป็นสำหรับครูสังคัมศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูสังคัมศึกษาอย่างต่อเนื่อง เมื่อมีการเปลี่ยน
ทางด้านสังคมการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การปฏิรูป
การศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- จรัส นองมาก. การสอนที่ให้ผู้เรียน เรียนอย่างมีความสุข. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2549.
- ณรงค์วิทย์ แสงทอง. การบริหารงานทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่ภาคปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เอช อาร์ เซ็นเตอร์, 2547.
- เสน่ห์ จุ้ยโต. “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สู่ Competency – Base Development.” การจัดการสมัยใหม่. 3(1) : 33 ; มกราคม-กุมภาพันธ์, 2548.
- สุกัญญา รัชมีธรรมโชติ. “Competency เครื่องมือการบริหารที่ปฏิเสธไม่ได้.” Human Resource. 53(8) : 15 ; มีนาคม-เมษายน, 2546.
- สุทัศน์ จอกสสิต. การวิเคราะห์องค์ประกอบลักษณะความเป็นครูของครูกลุ่มเขตศรีนครินทร์สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.
- สุรพงษ์ มาลี. “หรือจะเป็นไดโนเสาร์อีกตัว : บริหาร (ทุน) ทรัพยากรบุคคลในยุคเศรษฐกิจที่เน้นองค์ความรู้.” ข้าราชการ. 48(4) : 25 ; กรกฎาคม-สิงหาคม, 2546.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีวิทยฐานะชำนาญการและชำนาญการพิเศษตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552.